

суспільства, що формує цифрову, віртуальну реальність зі специфічними соціальними, культурними, споживчими практиками.

Серед нових видів туризму на значну увагу заслуговує віртуальний. Відзначимо, що завдяки електронній інтеграції всіх видів комунікацій відбувається будівництво нового середовища, де віртуальність стає реальністю і навпаки.

Сьогодні віртуальний туризм набуває популярності, але поки такий вид відпочинку недостатньо висвітлений на сторінках інтернет-мережі.

Нині в науковій літературі небагато статей присвячено темі віртуального туризму, що цілком природно й пояснюється новизною цього явища. Загалом можна говорити, що віртуальний туризм — це реальна подорож. Такий вид відпочинку комфортніший, зручніший і безпечніший, тому що здійснюється в межах постійного місця проживання.

Віртуальний туризм швидко розвивається, оскільки має кілька привабливих властивостей для споживача послуги та виробника. Переваги для туриста полягають в: економії часу та грошей; можливості відвідати регіони, які складно відвідати під час реальної подорожі; безпеці й безконтактному способі ознайомлення з регіоном, що дуже зручно для мандрівників, котрі не володіють іноземними мовами.

Якщо споживачем послуг віртуального туризму можна вважати окремого індивіда або групу індивідів, то виробником можуть бути різні економічні суб'єкти. Найчастіше це організації в галузі бізнесу, які продають послуги індивідуальним споживачам або установам культури, спорту, освіти тощо.

Віртуальний туризм також є перспективним засобом рекламування тієї або іншої зони відпочинку. Він дає можливість потенційному туристові ознайомитися з культурними, історичними, рекреаційними можливостями місць, запропонованих для відвідування, й обрати для себе найцікавіші об'єкти та заняття. Такий вид туризму загострює бажання відвідати цікаві місця та побачити все власними очима. Він інформує та стимулює до реальної подорожі.

Нині віртуальний туризм розглядається як допоміжна складова туристичної індустрії. Доречно припустити, що в майбутньому такі тури стануть самостійним продуктом споживання, оскільки вони є найпривабливішою пропозицією для тих, у кого немає можливості побачити певний регіон.

Г. Н. Ольховой

ИНКЛЮЗИВНЫЙ ТУРИЗМ

H. N. Olkhovyi

INCLUSIVE TOURISM

Инклюзивный туризм — это форма туризма, которая включает в себя процесс сотрудничества между различными участниками сферы туризма, который позволяет людям с особыми потребностями в доступности, включая мобильную, визуальную, слуховую и когнитивную

составляющие доступности, функционировать независимо, на равных условиях с чувством собственного достоинства через предоставление универсальных туристических продуктов, услуг и среды.

Также можно встретить другие термины: туризм без барьеров, доступный туризм. Важно понимать, что все это — об одном и том же.

Доступность — это центральный элемент любой социально ответственной и устойчивой политики в области туризма.

В мире около 785 млн людей с инвалидностью — около 15 % населения планеты. К 2030 г. 1 из 8 человек на Земле будет старше 65 лет, и он будет нуждаться в доступности в туризме. К 2050 г. число людей старше 60 лет составит 20 % мирового населения.

В Конвенции ООН о правах инвалидов говорится, что доступность выражается в равном доступе к: физическому окружению; транспорту; информации и связи, включая информационно-коммуникационные технологии и системы; другим объектам и услугам, открытым или предоставляемым для населения как в городских, так и в сельских районах.

Государства-участники Конвенции должны разрабатывать минимальные стандарты, предусматривающие доступность объектов, услуг и информации, организовывать инструктаж по проблемам доступности, развивать различные формы оказания помощи и поддержки людям с инвалидностью.

В статье 30 Конвенции ООН о правах инвалидов указано, что люди с инвалидностью имеют право участвовать наравне с другими в культурной жизни, проведении досуга и отдыха. В пункте 5 данной статьи говорится: «Чтобы наделить инвалидов возможностью участвовать наравне с другими в проведении досуга и отдыха и в спортивных мероприятиях, государства-участники принимают надлежащие меры для обеспечения того, чтобы инвалиды имели доступ к спортивным, рекреационным и туристическим объектам», а также «для обеспечения того, чтобы инвалиды имели доступ к услугам тех, кто занимается организацией досуга, туризма, отдыха и спортивных мероприятий».

С уверенностью можно сказать, что доступный туристический объект привлекает большее количество туристов, повышая уровень обслуживания, что приводит к большей удовлетворенности и, как следствие, лояльности.

Стоит выделить проблемные зоны инклюзивного туризма в Украине: инфраструктура — здания и физическая среда часто недоступны для всех пользователей; информация — туристы с особыми потребностями в доступности не могут найти сведения о том, где есть нужные условия для туризма и отдыха, или не уверены в том, что предоставленная информация достоверна; отношение к людям с инвалидностью в целом. Часто персонал не готов к обслуживанию туристов с инвалидностью или другими особыми потребностями, что создает ощутимый барьер на пути развития инклюзивного туризма.

В перспективе Украина имеет большие возможности в развитии инклюзивного туризма. В настоящий момент много военнослужащих в АТО получают повреждения, влекущие за собой инвалидность. Для заботы об этих военных разрабатываются новые стратегии развития инклюзивного туризма в Украине. Принимаются законы о реабилитационном инклюзивном туризме. На развитие выделяется бюджет, и в скором времени в Украине люди с ограниченными возможностями смогут путешествовать с комфортом и удобствами.

Я. В. Гнойова, Д. В. Рыбальченко

ГАСТРОНОМІЧНИЙ ТА ВИННИЙ ТУРИЗМ В УКРАЇНІ

Y. V. Gnoyova, D. V. Rybalchenko

GASTRONOMIC AND WINE TOURISM IN UKRAINE

Розглядаючи питання інноваційних технологій організації нового й перспективного напрямку — винного та гастрономічного туризму — можна стверджувати, що ми пізнаємо місцеву культуру та природні багатства регіону. Винний та гастрономічний туризм в Україні швидко розвивається, сприяє популяризації країни та розвитку винних культурних маршрутів.

Нині розробляються заходи для популяризації країни та окремих регіонів, особливо актуальна ця діяльність для винних заводів, підвалів, ресторанів, господарі яких бажають розвивати свої можливості та заохочувати туристів до вина та виноматеріалів.

Таким чином, спостерігаємо значну кількість проектів, які набувають популярності серед поціновувачів винних виробів у різних регіонах: Одесі, Закарпатті, Києві та Харкові. Головні райони виноробства на Закарпатті — це Берегівський, Мукачівський, Ужгородський та Виноградівський. Нещодавно в Берегово відкрили 300-річний «Старий підвал». Туристам розповідають історію виноробства Беригівщини, яка сягає 1000 років. Після розповіді відвідувачів запрошують до підвалу, де наливають келих вина. Зрештою відвідувачі піднімаються сходами до наkritих столів, де відбувається дегустація вин 5–6 сортів власного виробництва, переважно марочні вина, витримані не менше ніж 1,5 року від моменту збору. Закарпатська область щорічно відзначає свято молодого вина. Це єдиний регіон в Україні, у якому прижилася ця традиція. Він відрізняється від інших тим, що не має потужних заводів, виноробство представлено маленькими приватними виноробнями, де «напій богів» виробляють за стародавніми технологіями, а гостей зустрічає та супроводжує головний винороб — господар.

Україна активно розвивається в цьому напрямі туризму, тому має гарні шанси реалізувати спільно з європейськими країнами проекти та популяризувати власну продукцію. Планується створити Закарпатський «Винний шлях» — спілку, до якої ввійдуть досвідчені винороби